

OCENA RYZYKA I OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
W WARUNKACH ZMIAN ŚRODOWISKOWYCH

BIULETYN #5

LIPIEC - GRUDZIEŃ 2019

Katastrofy stanowią zagrożenie nie tylko dla zachowania dóbr dziedzictwa kulturowego wraz z jego wartościami kulturowymi, historycznymi i artystycznymi, ale także dla bezpieczeństwa odwiedzających, pracowników i społeczności lokalnych. Dodatkowo powodują one niewątpliwie negatywne konsekwencje dla lokalnych gospodarek ze względu na utratę dochodów z turystyki oraz źródła utrzymania lokalnych mieszkańców, którzy

są od niej zależni. Projekt ProteCHt2save przyczynia się do poprawy zdolności sektora publicznego i prywatnego w celu złagodzenia wpływu zmian klimatu i zagrożeń naturalnych na miejsca, struktury i artefakty dziedzictwa kulturowego. Projekt koncentruje się przede wszystkim na opracowaniu wykonalnych i zindywidualizowanych rozwiązań w zakresie budowania odporności dziedzictwa kulturowego na powódzie i silne ulewy.

CO SIĘ WYDARZYŁO W CIĄGU OSTATNICH KILKU MIESIĘCY?

LETNI UNIWERSYTET OCHRONY NIERUCHOMOŚCI DZIEDZICTWA NARODOWEGO DOŁĄCZA DO ENVIMAT - AUSTRIA 2019

Coroczny Letni Uniwersytet w 2019, odbył się wraz z Międzynarodową Letnią Szkołą ENVIMAT 2019 na Uniwersytecie Dunaju w Krems w dniach **8 - 13 lipca 2019** w tematyce: **Zmiany klimatu i krajobrazy kulturowe**. Tygodniowy program opierał się na najnowocześniejszych badaniach i finansowanych przez UE projektach dotyczących zmian klimatu i oceny ryzyka dla dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Skierowano go do naukowców, architektów, inżynierów, archeologów, kuratorów witryn, zarządców dziedzictwa kulturowego, konserwatorów, polityków i decydentów, personelu wojskowego, doktorantów i stypendystów. W skład wydziału wchodził **międzynarodowi eksperci** w zakresie zmian klimatu, spraw światowego dziedzictwa UNESCO, krajobrazów, modelowania i planowania powodzi w celu zabezpieczania dziedzictwa kulturowego.

Austriackie Badania pilotażowe

Lipca 12 lutego odbyły się austriackie testy pilotażowe. Austriackie miejsce pilotażowe to średniowieczne miasto **Stein**, które dziś stanowi integralną część gminy Krems.

Głównym zagrożeniem dla Stein jest **rzeka Dunaj** i **powodowane przez nią powódzie**. Miasto Stein jest dobrze chronione przez mobilną barierę przeciwpowodziową, która jest wznoszona przez straż pożarną, gdy zajdzie taka potrzeba.

Podczas pilotażowych testów bariera przeciwpowodziowa nie została wzniesiona, ponieważ straż pożarna jest dobrze wyszkolona w budowaniu bariery, a instytucje dziedzictwa kulturowego nie są zaangażowane w tę część działań przygotowawczych.

Do celów pilotażowych testowano otwartą **Galerię Państwową Dolnej Austrii**, w której znajdują się najważniejsze dzieła sztuki od Schiele i Kokoschki do współczesnych artystów z Dolnej Austrii. Miejsce to może być zagrożone poważnymi powodziąmi, gdyby bariera ruchoma uległa uszkodzeniu lub nie była wystarczająco wysoka podczas przyszłych powodzi. Dlatego straż pożarna przetestowała ewakuację najważniejszych obrazów. Środki przygotowawcze przygotowali uczestnicy wspólnych szkół letnich, którzy przedstawili także system dróg ewakuacyjnych dla straży pożarnej i personelu muzeum. Lokalne zainteresowane strony zostały zaproszone do obserwowania testów pilotażowych w ramach **3-go Spotkania Lokalnej Grupy Fokusowej (LGF)**, które miało miejsce w sobotę 13 września, po ostatecznej dyskusji na temat testów pilotażowych i uzgodnieniu dalszych kroków, które należy podjąć.

INTERACT VALENCIA / WPT3 GRA VIDEO

W dniu **19 i 20 września 2019** ProteCHt2save był obecny podczas interakcji w Walencji, w Hiszpanii, która dotyczyła tematu **„Dziedzictwo kulturowe i przemysł kreatywności: wyzwania i wyniki w Interreg”**. Podczas wydarzenia zaprezentowano grę wideo opracowaną jako interaktywny podręcznik najlepszych praktyk dla gmin, służb ratowniczych i członków zespołów ratowniczych dziedzictwa kulturowego ProteCHt2save. W grze **CHRT: Vltava Rising** gracz będzie kierował zespołem ekspertów ds. ochrony dziedzictwa kulturowego i będzie musiał koordynować odzyskiwanie cennych artefaktów muzealnych podczas scenariusza powodzi w Pradze. Eksperti dziedzictwa kulturowego i artefakty reprezentowane w grze szkoleniowej reprezentują każdy kraj partnerski ProteCHt2save. Ta gra wideo **obejmuje aspekty strategii, odgrywania ról i łamigłówek** i jest pierwszym krokiem w kierunku indywidualnych szkoleń w trybie on-line i poza siecią, aby zapewnić sprawne funkcjonalne zespoły ochrony dziedzictwa kulturowego w krajach partnerskich. Aby dowiedzieć się więcej o projektowaniu i rozwoju gry Vltava Rising, a także o poważnym projektowaniu gier tego typu odwiedź www.VltavaRising.com.

Prawa autorskie: Vltava Rising: Articulated Python / Kimberly Himmer 2019.

TESTOWANIE PILOTAŻOWE

Plany opracowane w WPT3 (*Opracowanie / wdrożenie planów ochrony dziedzictwa kulturowego w sytuacjach kryzysowych*) zostały przetestowane w miejscach pilotażowych w celu oceny mocnych i słabych stron oraz przejścia do ich ostatecznego sformułowania poprzez proces uczenia się i ocenę informacji zwrotnej.

Przeprowadzono siedem działań pilotażowych związanych ze zmianami klimatu i ich zmiennością, związanych z ekstremalnymi warunkami hydrometeorologicznymi i klimatycznymi:

- i) Zdarzenia powodziowe w dużym basenie (Czechy, Austria, Węgry);
- ii) Pożar spowodowany suszą (Austria, Chorwacja);
- iii) Ekstremalne zdarzenia ulewnego deszczu (Włochy, Chorwacja, Słowenia, Polska).

Pierwsze działania pilotażowe mają na celu przetestowanie strategii gotowości zabytkowych kompleksów w historycznych centrach miast dotkniętych powodzią (Troja CZ, Krems AT), pożarem z powodu suszy (Krems AT) i ulewnym deszczem (Ferrara IT).

Druga seria działań pilotażowych testów dla planów ewakuacyjnych w fazie zagrożenia, w muzeach i zabytkowych budynkach narażonych na zalanie (Kočevje SI; Pécs HU), pożar z powodu suszy (Kastela HR) i ulewnego deszczu (Kastela HR; Bielsko-Biała PL).

Doświadczenia przeprowadzone w drugiej połowie 2019 r. Przedstawiono poniżej.

SŁOWENIA - 20 sierpnia 2019 r.

Gmina Kočevje wraz z muzeum regionalnym Kočevje przeprowadziły **ewakuację w razie zagrożenia zalania przez ulewny deszcz**. Ćwiczenie poprawiło gotowość na wypadek awarii ruchomego dziedzictwa kulturowego, a jednocześnie podniosło świadomość znaczenia ochrony ruchomego dziedzictwa kulturowego w przypadku klęsk żywiołowych. Film z ćwiczeń znajduje się tutaj: (<https://www.youtube.com/watch?v=viEo9Sev-w>)

„TEMPEST 2019” W POLSCE - 30 września 2019 r.

Cele ćwiczeń taktycznych i bojowych „**NAWAŁNICA 2019**” były następujące:

- sprawdzenie skuteczności założeń przyjęte w planie ratunkowym dla powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Biała, ocena stopnia przygotowania jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz innych służb i podmiotów współpracujących podczas akcji ratowniczych i gaśniczych;
- ocena stopnia przygotowania jednostek ochrony przeciwpożarowej i innych służb oraz podmiotów współpracujących w zakresie potrzeby ewakuacji ruchomego dziedzictwa kulturowego;
- poprawa współpracy i wymiany informacji między praktykami w zakresie likwidacji skutków zagrożeń, możliwości ewakuacji ludzi i mienia, w tym ruchomego dziedzictwa kulturowego;

- poprawa współpracy krajowego systemu przeciwpożarowego z służbami, władzami lokalnymi i podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.

Jednostkami uczestniczącymi w ćwiczeniach były:

- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej,
- Jednostka Ratownicza 2, Placówka w Czechowicach-Dziedzicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Starej Wsi, Dankowicach, Heczmarowicach, Wilamowicach i Pisarzowicach,
- Komenda Główna Policji w Bielsku-Białej,
- Rada Parafialna.

26 września 2019 r. Wydział Zarządzania Kryzysowego powiatu Bielskiego zorganizował **odprawę** przed ćwiczeniami taktyczno-bojowymi „NAWAŁNICA 2019” w Starej Wsi ze wszystkimi uczestnikami tego ćwiczenia. Głównym celem odprawy było zapoznanie ratowników ze wszystkimi procedurami wdrażanymi podczas ochrony i ewakuacji dziedzictwa kulturowego, a także zapoznanie wszystkich z istniejącymi problemami w miejscu pilotażu.

Dodatkowo omówiono ogólne założenia do ćwiczeń. W odprawie **wzięli udział dowódcy straży pożarnej, szefowie lokalnych Ochotniczych Straży Pożarnych oraz przedstawiciele Rady Parafialnej.**

WĘGRY - 16 października 2019 r.

Wydział Zarządzania Katastrofami Hrabstwa Baranya wraz z Wydziałem Nauk o Zdrowiu (Uniwersytet w Peczu) i Wydziałem Policji Hrabstwa Baranya zorganizowali kompleksowe wspólne ćwiczenie, które skupiało się na ratowaniu życia ludzkiego i obiektów dziedzictwa kulturowego. Miejsca pilotażu to: **wczesnochrześcijańska nekropolia w Peczu i muzeum Zsolnay**. Filmy z ćwiczeń:

[Cella Septichora \(https://www.youtube.com/watch?v=3wVhZgm_UkA&t=50s\)](https://www.youtube.com/watch?v=3wVhZgm_UkA&t=50s)

[Muzeum Zsolnay \(https://www.youtube.com/watch?v=v56whBdZ334&t=58s\).](https://www.youtube.com/watch?v=v56whBdZ334&t=58s)

CHORWACJA - 23 listopada 2019 r.

Gmina Kaštela - we współpracy z Muzeum - przeprowadziła ćwiczenia ewakuacyjne, aby szybko ewakuować i zabezpieczyć obiekty z budynku na wypadek zalania obiektu przez morze i/lub ulewnego deszczu. Personel muzeum uczestniczył w ewakuacji ruchomego dziedzictwa kulturowego. Ćwiczenie ma na celu osiągnięcie jak najlepszej gotowości reakcji na zjawiska przyrody (w tym przypadku zatopienie wybrzeża). Dzięki ćwiczeniu podnosi się świadomość ochrony eksponatów muzealnych i ochrony

dziedzictwa kulturowego.

We współpracy ze strażakami z Kaštel Gomilica gmina Kaštela zorganizowała ćwiczenia na ryzyko powodzi, ulewnych deszczy i pożarów. W tym przypadku skupiono się na ochronie budynku jako dobra kultury. Ćwiczenia demonstracyjne na obszarze Kaštilac wskazują straż pożarną jako jednostkę odpowiedzialną w zakresie ochrony dóbr kultury: w przypadku powodzi i pożarów obejmuje ona ewakuację i ratowanie ludności i obiektów w Kaštilac. Te ćwiczenia demonstracyjne usprawniają współpracę i wymianę informacji między systemami przeciwpożarowymi z lokalnymi władzami i innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.

WŁOCHY - 10 grudnia 2019 r.

W gminie Ferrara działania koncentrują się na zapobieganiu zagrożeniom dziedzictwa kulturowego i zarządzaniu nim w związku z gwałtownymi deszczami, z uwzględnieniem „Systemów placów i rynków w historycznym centrum”.

Spośród działań zaplanowanych na rok 2019, ćwiczenie z symulacją powodzi centralnych rynków Historycznego Centrum zaplanowano na dzień 10 grudnia 2019 r. w godzinach 13:00-17:00. Ćwiczenie było koordynowane przez **Komendanta Wojewódzkiego Straży Pożarnej Ferrara** we współpracy ze stowarzyszoną służbą ochrony ludności **Terre Estensi**; celem tego ćwiczenia było odtworzenie działań, które mogłyby zostać wprowadzone w życie po ulewnych deszczach, na podstawie **symulacji ograniczonej do obszaru placów Piazza Trento Trieste i Piazza del Municipio** położonych w historycznym centrum UNESCO. Lokalna policja, straż pożarna, wolontariusze ochrony ludności, Miejskie Centrum Operacyjne i technicy gminy Ferrara są aktywnie zaangażowani w działania.

REPUBLIKA CZESKA - 16 grudnia 2019 r.

Ćwiczenie ewakuacyjne - zorganizowane przez partnerów ProteCHt2save, gminę Troja i ITAM - odbyło się 16 grudnia 2019 r. Głównym celem tego wydarzenia było **przetestowanie i ocena strategii gotowości dla gminy Troja**, a w szczególności jej skuteczności i planu ewakuacji galerii koni trojańskich wraz z wdrożeniem środków ochrony przeciwpowodziowej dla nieruchomości dzieł sztuki. Szczegółowym celem tego ćwiczenia było między innymi określenie indywidualnych obowiązków związanych z podejmowaniem decyzji zgodnie z odpowiednimi umiejętnościami interesariuszy, wykorzystanie *Podręcznika o OCHRONIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO - dla właścicieli obiektów*, a także określenie priorytetów i odpowiednich działań w zakresie reagowania na zagrożenia.

W wydarzeniu udział wzięła straż miejska (Praga 7), ochotnicy straży pożarnej, Komitet Powodziowy, Jednostka kryzysowa w Pradze 7, lokalny klub sportowy TJ Sokol Troja, właściciele galerii, a także pracownicy gminy Troja i ITAM. Ćwiczenie stanowiło doskonałą okazję do szkolenia w zakresie ewakuacji ruchomego dziedzictwa oraz do zapoznania się z zaletami i ograniczeniami różnych prewencyjnych środków ochrony przed powodzią, przy jednoczesnym wspieraniu transferu wiedzy i poprawie komunikacji między zainteresowanymi stronami.

SPOTKANIA LOKALNYCH GRUP FOKUSOWYCH (LGF)

WŁOCHY - spotkanie LGF (MUF & CNR-ISAC), 18 września 2019 r.

Temat: ANALIZA WRAŻLIWOŚCI
DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Spotkanie lokalnej grupy fokusowej zostało zorganizowane przez **gminę Ferrara** oraz Instytut Nauk Atmosferycznych i Klimatu (CNR-ISAC) w ramach najważniejszego wydarzenia targowego we Włoszech związanego z sektorem dziedzictwa kulturowego, „*Muzeum i Międzynarodowe Targi Biznesu Kulturowego, edycja XXVI*”.

Pełny program jest dostępny [TUTAJ](#)

(<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/AGENDA-18-09-2019-en.pdf>).

WĘGRY - 2 spotkanie LGF (GBC), 26 wrzesień 2019

W spotkaniu koordynowanym przez Wydział Zarządzania Katastrofami Komitetu Baranya wzięli udział lokalni interesariusze tacy jak przedstawiciele policji hrabstwa, muzeów, biblioteki uniwersyteckiej, archiwów Peczu, biura burmistrza i Wydziału Nauk Medycznych.

Uczestnicy omówili i sfinalizowali szczegóły wspólnego ćwiczenia koncentrującego się

na ratowaniu obiektów dziedzictwa kulturowego.

POLSKA 2-gie spotkanie LGF (BBD), 30 września 2019 r.

Spotkanie lokalnej grupy fokusowej w Starej Wsi odbyło się w temacie: „**Ochrona dziedzictwa kulturowego w sytuacji kryzysowej**”. Konferencja została zorganizowana przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej i połączona z ćwiczeniami taktycznymi i bojowymi „**Nawałnica 2019**” (T4) w miejscu pilotażu, zabytkowym Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi.

Marian Trela, burmistrz Wilamowic i dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Marek Raczka, przywitani licznych gości. Na początku konferencji przedstawiono ogólne założenia projektu „ProteCHt2save”, a następnie ks. Następnie Grzegorz, kapłan parafii rzymskokatolickiej Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi, przedstawił najważniejsze informacje i historię kościoła i jego budynków, a także opowiedział o istniejących zagrożeniach związanych ze zmieniającymi się warunkami pogodowymi.

Na temat „*Ochrony zabytków w świetle obowiązującego prawa w Polsce*” wykłady poprowadził Mariusz Godek, przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach, Delegacja w Bielsku-Białej. Kolejnymi mówcami byli Roman Dudek, kierownik Wydziału Ochrony Ludności i Logistyki Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach, który mówił o problemach związanych z „*Planami ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych w Polsce*”, starszy brygadier w rezerwie mgr inż. Grzegorz Fisher, ekspert w dziedzinie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, przekazał informacje na temat „*Pożarniczych aspektów ochrony dziedzictwa kulturowego*”.

Ciekawym i inspirującym elementem konferencji była prezentacja działalności Międzynarodowego Komitetu Niebieskiej Tarczy przez Krzysztofa Kociołka, szefa Punktu Kontaktowego Niebieskiej Tarczy w Krakowie, emerytowanego oficera Państwowej Straży Pożarnej, niezależnego eksperta w dziedzinie bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ochrony przeciwpożarowej budynków zabytkowych.

POLSKA - 3-cie spotkanie LGF (BBD), 14 października 2019

3 spotkanie Lokalnej Grupy Fokusowej odbyło się w dniu 14 października 2019 w Tresnej. W grupie docelowej znaleźli się przedstawiciele władz lokalnych, prezydenci i burmistrzowie miast i wójtowie gmin Powiatu Bielskiego. W spotkaniu uczestniczył także zarząd powiatu Bielska-Białej. Wydarzeniu przewodniczył Starosta Powiatu Bielskiego Andrzej Płonka, koordynator projektu ProteCHt2save w powiecie bielskim. Celem spotkania było

podniesienie świadomości przedstawicieli władz lokalnych w zakresie ochrony zabytków, omówienie problemów, złych i dobrych praktyk w tym zakresie jako wsparcia dla tworzenia planów ochrony zabytków.

Po pierwsze, przedstawiono ważne szczegóły i informacje o projekcie i celach projektu, aby pomóc władzom regionalnym i lokalnym w przygotowaniu działań i planów ewakuacji dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych.

Kolejnym tematem porządku obrad była prezentacja strony pilotażowej w Polsce przez Kierownika Wydziału Zarządzania Kryzysowego Marka Raczkę. Projekt pilotażowy obejmował zabytkowy kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi, położonej w Gminie Wilamowice, gdzie odbyły się ćwiczenia „*Nawałnica 2019*”, na spotkaniu przedstawiono film dokumentujący powyższe ćwiczenia. Po obejrzeniu filmu omówiono wszystkie ważne aspekty ćwiczenia.

Pozostała część spotkania koncentrowała się na **planach ochrony zabytków** opracowanych w gminie na szczeblu powiatowym i wojewódzkim, w oparciu o istniejące przepisy prawne w kontekście ochrony zabytków. Starosta **Andrzej Płonka podsumował spotkanie** i podziękował zebranych władzom miejskim oraz wszystkim, którzy uczestniczyli w ćwiczeniach.

CHORWACJA - spotkanie LGF (Kaštela), 17 i 21 października 2019

Miasto Kaštela zorganizowało drugie spotkanie LGF w dwóch miejscach. W dniu 17 października odbyło się spotkanie z pracownikami uniwersytetów, przygotowane we współpracy z Wydziałem Architektury Uniwersytetu w Zagrzebiu, w celu **rozpowszechnienia wyników projektu i podniesienia świadomości ryzyka zmian klimatu i ich wpływu na dziedzictwo kulturowe**. Najważniejsze jest uwzględnienie wyników projektu w dalszym rozwoju dokumentów dotyczących ryzyka oraz w procesie projektowania.

Spotkanie z przedstawicielami samorządu lokalnego i szefami działów planowania przestrzennego, infrastruktury komunalnej i finansów uczestniczących w realizacji projektu wdrażaniu lokalnych polityk i dokumentów rozwojowych **odbyło się w dniu 21 października** w obiektach miasta Kaštela.

SŁOWENIA - 2-gie spotkanie LGF (Kočevje), 24 października 2019 r.

Na spotkaniu przedstawiono sposoby usprawnienia zarządzania ruchomym dziedzictwem kulturowym w przypadku klęsk żywiołowych. Uczestnicy rozmawiali o sposobach reakcji na zagrożenia, oraz o tym, jak **Muzeum Regionalne w Kočevje i Biblioteka w Kočevje** mogą poprawić swój poziom gotowości dzięki dodatkowej ocenie ryzyka i planowi działań w przypadku klęsk żywiołowych. Lokalnym interesariuszom zostało również przedstawione narzędzie wspomaganie decyzji.

Republika Czeska - 2-gie spotkanie LGF (Praga / Troja), 11 grudnia 2019 r.

2-gie LGF wydarzenie organizowane przez ITAM i Gminy Praga-Troja odbyło się w dniu 11 grudnia 2019 r. w **Domu Miejskim w Troi**. Oprócz informacji dla lokalnych interesariuszy o postępach projektu, omówiono dwa ważne punkty porządku obrad: organizację pilotażu **KOŃ TROJAŃSKI 2019** (zaplanowanego na 16 grudnia 2019 r.

w Pradze-Troja) i **prezentację podręcznika dla właścicieli obiektów i zarządców dziedzictwa kulturowego.**

Wśród obecnych byli przedstawiciele policji, wolontariusze z “Sokola”, pracownicy Narodowego Muzeum Technicznego, urzędnicy z Wydziału Zarządzania Kryzysowego z Pragi-Troja i Pragi 7 i inni. Aby lepiej zrozumieć, co pociąga za sobą ćwiczenie

pilotażowe, uczestnicy obejrżeli krótkie filmy wideo z ćwiczeń pilotażowych innego partnera. Nastąpiła szczegółowa dyskusja na temat logistyki ćwiczeń pilotażowych. Każda minuta była dokładnie zaplanowana, aby zapewnić sprawne przeprowadzenie ćwiczeń **KOŃ TROJAŃSKI 2019** i uczynić je jak najbardziej realnymi.

W drugiej części Riccardo Cacciotti (ITAM) przedstawił ostateczną wersję **podręcznika dla właścicieli obiektów.** Była to ostatnia szansa na przekazanie opinii na temat instrukcji przed zakończeniem prac. ITAM zyskał cenne i praktyczne komentarze i zamierza przedstawić ostateczną wersję po Nowym Roku.

WYNIKI: PODRĘCZNIK DOBRYCH I ZŁYCH PRAKTYK OCENY RYZYKA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO WOBEC SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Podręcznik opracowano w ramach działania „Ochrona dziedzictwa kulturowego w sytuacjach kryzysowych”, które koncentruje się na krytycznej analizie lokalnej wrażliwości i środków zaradczych w sytuacjach kryzysowych. **Jego głównym celem jest przedstawienie krytycznego przeglądu najważniejszych przykładów dobrych i złych praktyk, opartych na doświadczeniu, w zarządzaniu ryzykiem dla dziedzictwa kulturowego w Europie Środkowej (biorąc pod uwagę głównie powódź, ulewny deszcz i pożar z powodu suszy).**

W szczególności dokument ma następujące **cele:**

- Przedstawienie przeszłych i ostatnich przykładów ekstremalnych wydarzeń w Europie Środkowej z podkreśleniem kluczowych aspektów i niedociągnięć w różnych sposobach zarządzania ryzykiem i w środkach zaradczych.
- Identyfikacja najważniejszych przykładów dobrych praktyk w zarządzaniu ryzykiem dla dziedzictwa kulturowego.
- Określenie docelowego aspektu ryzyka (zagrożenia, podatności / narażenia lub odporności), do którego zmiernają dobre praktyki wraz z ich wykonalnością, wpływem na ochronę DK i ich ograniczeniami.

Podręcznik (dostępny na stronie internetowej projektu ProteCHt2SAVE) opisuje użycie „kart” **dobrych i złych praktyk zarządzania ryzykiem** (odpowiednio w kolorze zielonym i czerwonym) w celu pouczenia i poprowadzenia czytelników w zakresie wyboru odpowiednich strategii budowania ochrony. Składa się on z następujących części: sekcja 2 przedstawia **kluczowe aspekty i niedociągnięcia środków zarządzania ryzykiem powodziowym** zaobserwowane podczas przeszłych i ostatnich wydarzeń, jak również

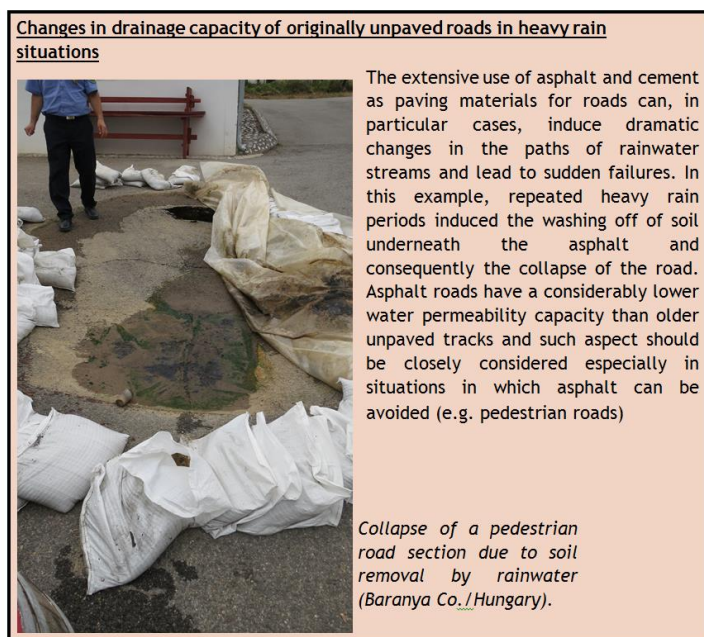

„dobre” praktyki organizacyjne i operacyjne / techniczne związane z zagrożeniem powodziowym. Część 3 dotyczy ulewnego deszczu, przedstawiając przykłady „złych i dobrych” praktyk w zarządzaniu dobrami dziedzictwa kulturowego w odniesieniu do silnego deszczu i wiatru, w tym ewentualne ograniczenia w zakresie wykonalności wdrożenia i wpływu na ochronę DK. Podobnie, sekcja 4 przedstawia przeszłe i niedawne pożary z powodu wydarzeń związanych z suszą oraz przyszłe prognozy w Europie Środkowej; środki organizacyjne i operacyjne / techniczne, które należy podjąć w przypadku ryzyka pożaru w obiektach dziedzictwa kulturowego.

Podręcznik należy czytać z następującymi dokumentami:

- D.T2.1.1, który ma na celu podkreślenie głównych problemów, barier i wyzwań istniejących na poziomie Europy Środkowej w zakresie ochrony i zarządzania dziedzictwem kulturowym w obliczu klęsk żywiołowych.
- D.T2.1.3, który ma na celu zdefiniowanie narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji w celu harmonizacji danych związanych z wrażliwością dziedzictwa kulturowego oraz dla świadomego tworzenia procedur, porozumień i współpracy w ramach ogólnego podejścia ponadnarodowego.
- D.T2.2.2, który bada możliwe do kontrolowania punkty krytyczne ochrony dziedzictwa kulturowego, które są odpowiednie do innowacyjnego łagodzenia skutków w zależności od technicznych szczegółów konkretnych rozwiązań.

Przykłady zielonych i czerwonych kartek w podręczniku

PRZYSZŁE WYDARZENIA

- Dzięki wiedzy specjalistycznej stworzonej przez ProteCHt2save i nowo utworzony zespół ratowniczy ds. dziedzictwa kulturowego DUK wesprze straż pożarną w Krems / Austria podczas dużych ćwiczeń przeciwpożarowych wiosną 2020 r.
- 7 spotkanie partnerów projektu ProteCHt2save i spotkanie Komitetu Sterującego, Kastela 7-8 kwietnia 2020
- 8 spotkanie partnerów projektu i spotkanie Komitetu Sterującego, Ferrara 27 i 29 maja 2020
- Międzynarodowa Konferencja Finalna Projektu ProteCHt2save - DZIEDZICTWO KULTUROWE: WYZWANIA ZMIANY KLIMATU, Ferrara 28 maja 2020

Najważniejsze fakty ProteCHt2save

Czas trwania projektu: 01.07.2017 - 30.06.2020

Budżet projektu: 2 150 549 €

Środki z EFRR: 1 787 110 €

Strona internetowa:

<http://www.interreg-central.eu/Content.Node/ProteCHt2save.html>

LIDER PROJEKTU

National Research Council of Italy -
Institute of Atmospheric Sciences and
Climate

PARTNERZY PROJEKTU

Institute of Theoretical and Applied
Mechanics of the Czech Academy of
Sciences

Bielsko-Biala District

Municipal of Ferrara

Government of Baranya County

University for Continuing Education
Krems Danube University Krems

Regional Development Agency Bielsko-
Biala

Municipal District Praha – Troja

City of Kaštela

Municipal of Kocevje

